

რედაქცია: სოლოლაკზე, ბაღის ქუჩაზე, მელიქი შვილის სახლში, № 43
კანტორა რედაქციისა: მელიქი შვილის სტამბაში, შანაგის ქუჩაზე

ხელის-მომწერა: მიიღება კანტორაში. ბარეშე მცხოვრებთათვის: ВЪ ТИПЛИСѢ. ВЪ РЕДАКЦІИ ГАЗ. „ПРОСВѢТА“

გაზეთის ფასი: მთელის წლია—8 მან., ნახევარ წლია—4 მან. და 50 კაპ., ოთხის თვის—3 მან., ერთის თვისა—1 მან.

უძველესი და უმრავლესი გარდა

განცხადება: მიიღება ქართულს, რუსულს, სომხულს და სხვა ენებზე. ფასი განცხადებისა: ერთი ასოზე—1 კაპ., ასო-მთავრულით სტრიქონზე—8 კაპ., ჩვეულებრივის ციკლოთი—5 კაპ., პატრა—4 კაპ.

დროება

საქართველოს ღირსი გაზეთი

რედაქციის უფლება აქვს გაასწავროს და შეამოკლოს დასაბეჭდად გამოგზავნილი სტატიები. დაუბეჭდედი სტატია ავტორს არ დაუბრუნდება.

სამი თვის ხელის-მომწერა

„დროებაზე“

1 ოქტომბერიდან

ამ 1877 დამდეგისა

მიიღება მთელისში, „დროების“ რედაქციაში (შანაგის ქუჩაზე, სტ. მელიქი შვილის სტამბაში). სხვა ქალაქებში „დროების“ აგენტებთან.

ფასი სამი თვის გაზეთისა—3 მან.

შალაქს გარეშე მცხოვრებთა გაზეთი ამ აღრესით უნდა დაიბარონ: ВЪ ТИПЛИСѢ. ВЪ РЕДАКЦІИ ГАЗЕТЫ „ПРОСВѢТА“

საქართველი

„დროებისა“

მთელისის გარდა შემდეგ ქალაქებში ისეც იღება.

გორში—რკინის გზის სტანციის ბუფეტში.

ქუთაისში: სვიმონ ჩომახიძესთან, ტიპოგრაფიაში, ბუღეართან,

გაყაბუღანში—სტანციის ბუფეტში, ხაშურში (მიხაილოვში)—სტანციის ბუფეტში,

ახალციხეს—უფ. ალ. მარძელოვის მაღაზიაში.

ტელეგრაფები

ბრძოლის ველიდან

მანა, 7 ოქტომბერს. ლონდონში, ვენაში და განსაკუთრებით სტამბოლში მუხთარ-ფაშის დამარცხებას დიდ მნიშვნელობას აძლევენ სართუ მარტო მცირე აზიის ბრძოლის შესახებ, არამედ მთელი ამ ომის შესახებაც. ეს მტკიცდება სხვათა შორის იქიდანაც, რომ ავსტრიისა და ოსმალეთის მმართველობას უფა ამ უმად ღიბლომატიური ღებეშების გაცხარებული გაგზავნა-გამოგზავნა არის.

ომის აგებები

აზიის ბრძოლის ველიდან

გაზეთს „Голосъ“-ში დაბეჭდილია შემდეგი სტრიქონები:

„Вѣстникъ Народной Помощи“ გვა-

ცნობებს, რომ დღევანდლამდინ, (ენკენისთვის შუამდინ), ჩვენს მხრით ამ ომში დაჭრილებსა, მოკლულების და დაკარგულების რიცხვი 52,840 კაცს შეადგენს.

თუ ამას მიუმატებთ იმ ზიანს, რომელიც მოგვეცა ჩვენ მუხთარ-ფაშასთან უკანასკნელ შეტაკებების დროს, აგრეთვე შეგ ზღვის ნაპირზე მოკლულ-დაჭრილების, ღობრუჯუში მყოფ ავადმყოფებს, გამოვა, რომ ჯერ-ჯერობით ჩვენს ჯარს სამი კორპუსი (72,000) დაჰკლებია, ე. ი. იმდენი კაცი, რომდენით ჩვენ პირველათ გადავედით ლუნაზე და რამდენითაც ჩვენ მცირე აზიაში დავიწყეთ ომი.

ზემოხსენებულისავე გაზეთის სიტყვით ამ ქამად რუსეთის სხვა-და-სხვა გუბერნიებში 9,000 სალდათი ოსმალოს ტყვეები არის გაგზავნილი მეროპის და აზიის ბრძოლის ველიდან.

გაზეთებში მეგრძოლთ მორბეგებაზე ლაპარაკობენ; ამბობენ, ვითომც ინგლისის უცხო ქვეყნის საქმეთა მინისტრს ლორდ ღერბის და აესტრიის ელჩს გრაფ ბეისტს მოლაპარაკება აქეთ ერთმანეთში, რომ აესტრიამ, ინგლისმა და საფრანგეთმა იკისრონ ორი მეგრძოლი სახელმწიფოს მორბეგების თაობაზე უფადგომლობა.

შეკველია, რომ ამგვარი მეცადინეობა ახლი უფრო გაძლიერდება, როდესაც, მუხთარ-ფაშის დამარცხების შემდეგ, მცირე აზიაში რუსები თითქმის გამარჯვებულად უნდა ჩაიხელონ.

მაგრამ საქმე იმაშია, რომ ოსმალოებს ამ ზამთრის იმედი აქეთ თურმე: ისინი ამბობენ, რომ ამ ზამთრის სიცივეები და ხარჯი ორი იმდენ ზიანს მისცემს რუსებსაო, ვინც ჩვენ ბრძოლითაო. ამას გარდა ოსმალოები მოელოან, რომ ამ ზამთრის განმავლობაში ვინ იცის როგორ დაიხლართება ევროპიული პოლიტიკის საქმეო, იქნება გარეშე სახელმწიფოც გაერიოს ჩვენს ბრძოლაშიო და თუ არ გაერიო, ზამთრისა და ხარჯისაგან შეწყუბებული რუსები იქნება უფრო ადვილ პირობებზე მორბეგებას დათანხმდესო.

შრანტუზულს გაზეთს „Le Temps“-ში დაბეჭდილია სტამბოლიდან მიღებული ღებეშა, რომელაც იქ მუხთარ-ფაშას გაუგზავნია იმ ბრძოლის შესახებ, რომელიც 20-სა, 21 და 22-ს ენკენისთვის იყო შარაიალთან.

20-ს ენკენისთვის გათენებისას რუსები 68 ზარბაზნით მოადგნენ ჩვენი ჯარის მარცხენა მხარეს და შიზილ-თაფას. სამეტი საათის განმავლობაში ბრძოლა არ შეწყვეტილა. პოველი მხრით უკუქცეულნი იყვნენ რუსები. დიდძალი სუსრსათი და საომარი მასალები ჩვენს ხელში დარჩა.

რუსების მხრით უკანასკნელი 5,000 კაცამდინ არის მოკლული და დაჭრილი.

შარაიალელი კორკესზონდენტი „მოსკოვის უწყებებისა“ შემდეგ ღებეშას იწერება ამ გაზეთში ენკენისთვის 30-ს:

„ღღეს ჩვენი ჯარები აღრევე დაქერილს პოზიციაზე დგანან. შიზილ-თაფაზე შორს-მსოლოელი ზარბაზნები დავყენეთ. მთელი დღე იზნახ-თაფაზე დაბანაკებულ ოსმალოს ჯარს უშენთყუბარებს.

20-ს, 21 და 22-ს ჩვენი მხრით მოკლულია 9 და დაჭრილი 130 აფცერი; სალდათები მოკლული არიან—484, დაჭრილი—2,768 და დაკარგული 75 კაცი.“

ინგლისურის გაზეთის „Times“-იდან „Голосъ“-ში ვაღმობეჭდილია შემდეგი წიგნი ოსმალოს შავი ზღვის ჭლოტის უფროსის ბობარტ-ფაშისა:

„შე მაკვირვებს—რომელი ოსმალოს ჯაგზნიანი ხელმძღვანელის სოხუმთან აფეთქაზე იწერება რუსის აღმირალი არკასი, როდესაც ეს ხელმძღვანელი იმ ხანებში ბათუმში დაბრუნდა და ახლა მართლი და უფენებელი ბოლოფორის ნაფსადგურში დგას!

ოსმალოს ჭლოტი დაუბრკოლებლივ ბრძანებლობს შავს ზღვაზე და თვისუფლათ დაიარება; რატომ რუსებიც, რომელნიც ამტკიცებენ, რომ ჩვენს ხელმძღვანელს დიდი ზარბაზნები გვაქვსო, არ გამოდიან ზღვაში და ლაღმებს იქით ნაპირებთან მალავენ თავიანთ ხელმძღვანელებს?“

ბოლოს ბობარტ-ფაშა ამტკიცებს, რომ არც რუსის ხელმძღვანელს „მესტასთან“ და არც „ქოსტანტინესთან“ იმის ჭლოტს არავითარი შეტაკება არ ჰქონია.

ვეროს ბრძოლის ველიდა

ვენის გაზეთს „Presse“-ში შემდეგი მოსაზრებაა მოყვანილი პლენოსთან ბრძოლის თაობაზე:

„მსმან-ფაშა ისეთ ნაირად გამაგრებულია პლენოსში და თვითონ ამ ქალაქს ისეთი ჩინებული მდებარეობა აქვს, რომ იმ ძალით, რომლითაც რუსები და რუმინები მიაღწენ იმის ალება იერიშით შეუძლებელია. მთელ ქალაქის გარშემო მთები და პატარა გორებია ამართული, რომელნიც მსმან-ფაშას საგანგებოთ გაუმაგრებია ზარბაზნებითა და სხვა-და-სხვა გვარი თხრილებით, ლოქმენტებით. მტერს შეუძლიან ერთი მთა აიღოს, იმის უკან მეორე ამისთანავე გამაგრებული მთა დახედება, მეორეს უკან მესამე და ყველა მხრით ასე.“

„ჯერ-ჯერობით რუსებმა და რუმინებმა უკანასკნელი 20-25 ათასი კაცი მიაკლეს პლენოსს და ვერ აიღეს. და თუ შემდეგშიაც ისე მოიქცნენ, თუ შემდეგშიაც იერიშით ალება მოინდომეს, უჭკველია, ერთს ამდენს კიდევ მიაკლავენ ამ ქალაქთან და მაშინაც ვინ იცის— აიღებენ თუ-არა.“

„არის ერთი საშუალება პლენოსს ასაღებათ: ეს ის, რომ გარს-შემოერთყან და მსმან-ფაშას შიმშილით დაათმობინონ ქალაქი. მაგრამ ამისათვის რუსებს

აქ თითქმის ორი იმდენი ჯარი დასჭირდებათ, რამდენიც ახლა ჰყავთ.“

ვენისვე მეორე გაზეთში „Politische Correspondenz“-ში დაბეჭდილია შემდეგი ამბავი შიპკოს შესახებ:

„მართალია, ეს საუკეთესო გადასავალი ბალკანის მთებისა ჯერ კიდევ რუსების ხელშია, მაგრამ რაც შიპკოს გარშემო მთებია, სულ მსმალოვებსა აქვთ დაჭერილი და ზოგაერთები დარწმუნებით ამბობენ, რომ იქ რუსებს დიდხანს გაჩერება არ შეუძლიან და ბოლოს შიპკოს გადასავალს, უჭკველია, ისევ მსმალოვები აიღებენ.“

ლონდონის გაზეთი „Standard“ გვიმტკიცებს, რომ რუსები დარწმუნდნენ, რომ პლენოსს ვერ აიღებენ, და თუ კიდევ მაინც თითქო ამ ქალაქის ალებას ემზადებიან, ამას მხოლოდ ოსმალოვების მოსატყუებლად ჩადიანო: ნამდვილი იმათი განზრახვა კი ის არისო, რომ რუსსეებს მიაღწენ და ეს ციხე-ქალაქი აიღონო. ამიტომაც უმთავრესი ყურადღება ახლა, პლენოსს კი არა, რუსის ტახტის მემკვიდრისა და სულეიმან-ფაშის არმიებს უნდა მივაქციოთო.

საქართველო

— გაზეთი —
დღისური

* * * რამდენიმე ავაზაკურმა შემთხვევამ, რომელიც ამ უკანასკნელ დღეებში მოხდა ქალაქში, ისეთნაირად დააფთხო ჩვენი უიმისოთაც არა— „გულადი“ ხალხი, რომ ბევრს 8—9 საათის შემდეგ, საღამოს, გარეთ გამოსვლა და ქუჩებში სიარული ეზინიანთ. და გასაკვირველია, რომ თითქო განგებ ამ დღეებში, ამ შიშის დროს, ჩვენი ქუჩები ხანდისხან თითქმის სრულებით არ არიან განათებულინი...“

* * * უფ. შენინგის თაოსნობით, ჩვენს ქალაქშიაც აპირებენ შედგენას ერთი კერძო საზოგადოებისას, რომლის დანიშნულება იქნება, რომ ბრძოლის ველზე მყოფთ მეომრების ღარიბ ოჯახებს გაჭირების დროს ხელი მოუმართოს თუ ფულითა და თუ სხვა ღონისძიებით.

* * * ჩვენ შევიტყუეთ, რომ ერთს პირს, უფ. ი. ახალშენოსს ანჩის ხატის ეკლესიასთან უკოლა გაუმართავს, რამდენიმე ქართველი ყმაწვილი აბარიაო და რაც შეუძლიან მცაღინებდნო რომ კარგად ასწავლოს თავის შაგირდებსაო.

უელტონი

აპალონ მარკოვიჩი

მოთხრობა პარდოვისა

აპალონ მარკოვიჩი წამოიწია სკამიდან და აღტაცებული თვალებით შემომაჩერდა. ჩემმა მომეტებულმა ყურადღებამ, ეტყობოდა, დააკმაყოფილა ის. მაგრამ ცოტა ხანს შემდეგ ხელ-ახლათ დაეშვა სავარძელზე: მწუხარების გამო-მეტყველებამ შესცვალა იმის ერთი წუთის კმაყოფილება.

— მაშ თქვენ არ მოგწონდათ თვალმაქსურად მზრუნველობა ხარიტონოვის მეუღლისა? ეს ძალიან დიდს პატივს გაძლევს თქვენ, მოწყალეო ხელმწიფე, ძალიან დიდ პატივს! ძიღვევაც ამან დამარწმუნა მე თქვენზე. თქვენ, რასაკვირველია, არ გაგიკვირდებათ, თუ მე გეტყვი, რომ ის ბიცოლა თქვენი იყო მიწები იმის ცული ყოფაქცევისა! ღიახ, ის! მე მზათა ვარ მთელს ქვეყანაში ვთქვა, რომ ისაა დამნაშავე! იმას რომ არ მოეფიქრებია, თავის უსაქმობის დროს, იმით თავის შექცევა, რომ არ მოერთოს აბრეშუმებსა და ხავერდებში, შეიძ-

ლებოდა, რომ ნეტარების, სიმდიდრის, პირფერობის და თაყვანის-მცემლობის სურვილი არ შაიცვავდა აგრე იმის ჩივილს გულს და ვიცხოვრებდით მშვიდობიანის ცხოვრებით, ბედნიერათ, და ისიც შემეყვარებდა...“

შეჩერდა და ექვნულათ დამიწყო ცქერა.

ვინ იცის, რა მოხდებოდა მაშინ, განაგრძელა მან აღელვებულის ხმით... მხლა სულ სხვა ნაირათ წვიდა საქმე: ამერია სვე, და ყველა ამეებისათვის უნდა შავსწირო მადლობა მის კეთილმზრუნველს.— მე თქვენ მოგიყვებით ყველაფერს... მაგრამ იქნება თქვენ არ საჭიროებდეთ...“

— სცდებით, აპალონ მარკოვიჩ, გაცხარებით წამოვიძახე მე, თქვენ იპოვით ჩემში გულ-შემატკივარ მსმენელს. მე თითქო საჭიროებათ გამიხდა თქვენი ვითარების შეტყობა, და ძლიერ დამავალბებთ, თუ გამხდით ღირსს თქვენის რწმუნებისას.

აპალონ მარკოვიჩმა შებრალებით შემომხედა.

— იქნება თქვენ ჩემი გვარი აღრევე გქონდათ გაგონილი? მკითხა დამშვიდებით.

— სამწუხაროთ ჩემდა— არა, მიუგე მე. — ბეტყობათ, მოწყალეო ხელმწიფე, თქვენ არ შეგხვედრიათ შეტაკება ჩვენს სამეცნიერო ნიადაგზე, თორემ ძნელათ შეიძლებოდა, რომ ძუპენკოს გვარი არ შეგენიშნათ: ის სარგებლობდა ერთ დროს თავის გამოჩინებული სახელით... მრთ დროს!... ნაღვლიანათ გაიღიმა და დაიწყო ოთახში სიარული.

— ზამიგონეთ, დაიწყო მან. მე ვიცნობდი იმას ყმაწვილობითვე. უნდა გითხრათ, რომ რამოდენიმე წელიწადი ზედი-ზედ მე ვასწავლიდი რუსულ ლიტერატურას პ—ის ინსტიტუტში. ჩემი ლექციები მოსწონდათ. მე დავიმსახურე მოწაფე ქალების ყურადღება, და გაგიტყდებით კიდევ, რომ ძალიან უწყობდი ხელს მათ განვითარებას სამშობლო პოეზიაში. რალა ბევრი გელაპარაკოთ. აი აქ იყო, რომ ველარ გადავრჩი უომოთ, აქ იყო, რომ უნდა მეხმარა ყოველი ღონე წინააღმდეგ შეურაცხყოფისა. შმაწვილების დაცინება მხოლოთ ფხაქნის გულს. როდესაც ავდიოდი კათედრაზე და გადავშლიდი ნაწარმოებს ერთი ჩვენი უპირველეს პოეტისას, როდესაც ჩემი ხმა ისმიდა სამარის მსგავს მყურდროებაში, და არავის არ შეეძლო

„დროების“ კორექსიონალი

ზამო-იპირატი, 5 ღვინობისთვის. ამ უკანასკნელ დროს როგორც ძრიელ გახშირდა ჩვენს უფლებში კაცის კვლა და სხვა არა-კეთილი საქმე. ბუშინწინ ერთი ბურგენიძე ბიკნაძეს დახვდა გზაზე და მოკლა. ეს ბურგენიძე ცოტა ჭკუაზე არის შერყეული, და ხანდისხან მაინც, ძრიელ გაგიჟდება ხოლმე. ამას წინეთ ბევრი კაცი დასჭრა მან სულ უმიზეზოთ. ხალხმა დაიჭრა და პოლიციას წარუდგინა, მაგრამ რამდენიმე ხანი დაჭერილი იყო და მერე გამოუშვეს.

მამა ამ ბურგენიძისა არის კარგად შეძლებული, მაგრამ თავის შვილს სრულგებობით ყურს არ უდებს და არ იჭერს სახლში.

შინ რომ გაუშვეს, ისევ უარესად შეაწუხა საზოგადოება: ზოგი დასჭრა, ზოგი ცხენს ართმევდა, ზოგი ტყუილა-უბრალოთ სცემდა და სხვ. ბოლოს აიღო სატყვარი და ამ საწყალ ბიკნაძეს წელეები გამოაყრევინა გარეთ ერთის დაკვრით.

ახლა კიდევ დაიჭარეს, მაგრამ რა გამოვა?...

ბუშინ კიდევ სოფელს შრომას მოხდა. ერთი შესანიშნავი ამბავი; ერთი გა-

ვარდნილი ყაჩაღი მალრადე მოსულა ამ სოფელში. მით კაცს უცნია ის და მთელი სოფელი ფეხზე დაუყენებია იმის დასაჭერათ. ამ სოფელში თითქმის ექვს ვერსზე უბრენია აქეთ-იქით; მაგრამ თავი ვერ დაუმალოვს. ბოლოს ერთ კაცს მიუგდია წყლის პირათ და მოუმიღებია დაჭერა, მაგრამ რევოლვერი უსერია ორჯერ. მითი ტყვია მოხდომია ყელში და მეორე ბაყეში. დაჭრილი ჯერეთ ცოცხალია, მაგრამ არ მოჩვენა.

ამ ავაზაკს ქვები დაუშინეს, ძლივს დაიმორჩილეს და შეკრული პოლიციას წარუდგინეს.

ღიდის ვაებითა და უშველებლობით ამას წინეთ ორი გვარდნილი ავაზაკი დაიჭირეს, მაგრამ იმ ღამეს, როდესაც ჩვენი სასამართლო დაიწვა, გაქცევრათ გზაში საჩხერესა და შეირილას შუა და დღესაც არ იციან—სად არიან....

X X

ნარევი

მითის რუსულ გაზეთის სიტყვით, პეტერბურლის სინტენდენტო მამგობას მუდამ დღე 700,000 მანეთი გასვალი აქვს მარტო ღუნანის არმიის სურსათისათვის. მოიაჯარადრენი ამ არმიისა—ზორვიცი და იმის ამხანაგები, პირობის ძალით, ამ ფულიდამ ნახევარს ოქროთ იღებენ

ხმა-მალა ამოოხვრა, არც განძრევა, მაშინ აპოლონ მარკოვიჩმა იცოდა, რომ ის არის მფლობელი თავის მსმენელები-სა, რომ მას შეუძლიან ატიროს და აციონოს ისინი თავის ნებაზე, და იმ მინუტებში მას ასაჩუქრებდნენ დაცინებით... მაშინაც იმის თვალში მე უკანასკნელი მეურმე ვიყავი...

— სხვა ჩემ მოწაფეებთა შორის იყო ისიც. ისიცა და მეც ვიყავით მარტო-მარტონი ქვეყანაზე. მას მოელოდა მასწავლებლობის ხვედრი, და მეც ამ ხელობაში უნდა გამეტარებინა ჩემი დღე. ჩვენ ვიყავით თანასწორნი. მაგრამ არას დროს ამ საგანზე მე მას არ გამოვლაპარაკებდვარ...

„აპოლონ მარკოვიჩ, ვეუბნებოდი ჩემ თავს: შენ, ჩემო კეთილო, დაბადებიდანვე გიწერია ობლათ ყოფნა!.. დათრგუნე დღევა შენი გულისა! დედაკაცის ხელში ნუ ჩავარდები, ნუ მისცემ ნებას, რომ გათამაშოს როგორც დედოფალა!“

— ღიან, ამას ვეუბნებოდი მე ჩემს თავს და ვცდილობდი, არ შემეხებინა მისთვის, როცა მოდიოდა კათედრასთან ჩემს კითხვებზე პასუხის საგებლათ, ან კითხულობდა თავის მშვენიერის ხმით ჩემგან მიცემულ ლექსებს. როგორი ხმა

ჰქონდა! თქვენ იქნება დაგავიწყდათ, მოწყალეო ხემწიფე?.. და მე, როდესაც მესმოდა ეს ხმა, თითქო მთელი კლასი მოძრაობდა ჩემს გარეშე, და ფიქრში კი ვიმეორებდი: „აპოლონ მარკოვიჩ, ნუ სულელობ! თუ ერთი ნამცეცი შენი ღირსების დაფასება გაქვს, ნუ უყურებ მაგას! ნუ უყურებ, თორემ დაიღუპე.“ დაცინების შიში იმდენათ გაძლიერდა ჩემში, რომ მართლაც არ უყურებდი: როგორც კერპი ვიჯექი უძრავათ, გაშტერებულის სახით და აჩქარებულად უსწორებდი შეცდომებებს. როგორც ჰხედავთ, მე მტკიცეთ გადაწყვეტივარ არ ჩავარდნილვიყავი განსაცდელში; მაგრამ ჩემმა უმოწყალო ბედმა სწორეთ ამ დროს დაიწყო დაცინებით მოქმედება ჩემზე.

— მითხელ, ვასწავლიდი ლერმანტოვის თხზულებიდან. ამოვარჩიე ერთი ნაწყვეტი „მწირისა“ და ჩვეულებრივ მხნეთ წავიკითხე. პეელანი გულ-მოღვინეთ ისმენდნენ. ზარებმა კარგა ხანია გვაუწყო გაკვეთილის გათავება; მაგრამ არავინ არ ინძრეოდა. ბოლოს კლასნი დამამ გამახსენა, რომ დიდი ხანია მეორე მასწავლებელი უცდის თავის რიგსა. მაშინვე მოვეკრიფე ჩემი წიგნები და გა-

და ნახევარს ქალაქის ფულით. ამ იჯარისაგან კამპანისა, როგორც ამბობენ, რეჟიმერ ტრეზორიონი ნაღდი მოგება ჩინებოდა.

* *

ამ ორი-სამი წლის წინათ ფრანკუზუსს გაზეთებში ბევრსა სწერდნენ ერთი მეცნიერი დოქტორის პაზრზე, რომელიც ურჩევდა ქვეყანას, რომ რადგან მიწაში დამარბული ადამიანის გვამი ღებდა და ამის გამო ჰაერი ფუჭდება და ხშირად ქალაქებსა და სოფლებში სხვა-და-სხვა ავთმყოფობა ჩნდება, უმჯობესი იქნებაო, რომ მეკდარი ან ომში დახოცილი ადამიანის გვამები დაიწვას მაშინაში და ამისგან მოგროვილი ორთქლი შეიქმნება ქუჩებისა და სახლების გასანათებლად (გასანათებელ გაზად) მოიხმარონ ცოცხლებმაო.

ამ ნაირად ზოგიერთი კაცი, რომელიც თავის სიცოცხლეში არ გამოდგომია ქვეყანას, სიკვდილის შემდეგ მაინც მოუტანს იმას ცოტადენ სარგებლობასაო.

ამერიკელებმა ამ საქმეშიაც გადააჭარბეს ევროპელებს.

მითს ამერიკელს მოუგონია ამ უკანასკნელ დროს ადამიანის კანის გამოყენება, და რასში—თუ იცით? იმაში რომ ამ ტყავისაგან ის წადენისათვის ჩინებულ ტყავს (სამოგვეს) ამზადებს თურმე!

ეს პაზრი ამერიკელ მეჩქმეებს მოსწონებიათ, ორი იმათგანი ნიუ-იორკის საავთმყოფოებში ანატომიურ თეატრებში) უიღულობენ თურმე ადამიანის ტყავს, აკეთებენ იმისაგან წაღებს დ (კილიან.

ამბობენ, ეს ადამიანის ტყავისაგან შეკერილი

მოცედი; დამავიწყდა კიდევ, რომ თავი დამეკრა ჩემი მსმენელებისათვის. ჩემი ნაკითხის შთაბეჭდილებით მოსული, მე დავდიოდი ღერეფანში, როდესაც მომესმა სუსტი ხმით: „შენ გინდა იცოდევ რას ვაკეთებდი მე თავისუფლებაში?“ იბეჯითებდა ეს ხმა. მე შევჩერდი. ორს ნაბიჯზე ჩემგან ფანჯრის ჩარჩოზე დაყრდნობილი იდგა ის... მე მივედი იმასთან; თითქოს ვერ შენიშნა ჩემი მიახლოება; მაგრამ უეცრათ, მოულოდნელათ შემომხვია ყელზე ხელები და მხურვალის ტუჩებით მომეკრა ბაგეზე. სანამ გონებაზე მოვიდოდი, აღარავინ იყო ჩემ სიახლოვეს. მოხიბლულმა ამ გვარის შემთხვევით, ავკრიფე ჩემი წიგნები, რომლებიც გამცინდა ხელიდგან, და მზათ ვიყავი ყველა ეს მიმელო მოჩვენებათ. მაგრამ კოცნა ჯერ კიდევ მენტებოდა ტუჩებზე; მე ვგრძობდი კიდევ შეხებას იმის ჩხილი, ნაზი ხელებისას, ვხედავდი კიდევ, უეცარს ელვას იმის თვალებისას. ბიჭივით გამოვიქეცი სახლისაკენ, და იმ საათშივე მიესწერე, მაგრამ რა? არ მახსოვს, ვიცი მხოლოთ, რომ ბოლოს ვთხოვდი გამხდარიყო ჩემი ცოლი.

(ზაგარძელება)

წადები წინებულნი, რბილი და მგაბრი წადები გამოდის.

* * *

შველანუ უბრძესი წვერი დედამიწაზე, როგორც ამბობენ, ამ უბრძესი ერთს ამერიკელს აღამ ტერპენს აქვს, რომელიც ჩიკაგოში ცხარეობდა.

ამ წვერის სიგრძე არის თურმე სწორეთ ერთი საყენი ერთი არწინი და ექვსი გოჯი! და რადგან მიწაზე ეთრება, ამის გამო მუდამ ხელში უჭირავს და ისე დაქვს.

ძველ დროშიაც ორი ამ გვარი გრძელ-წვერიანი კაცი უფილა: ერთი მდიდარი ნემცი ბრესლაელიდამ, რომელსაც მიწამდინ ეთრებდა წვერიო; მეორე ესპანელი აფიცრი, რომელსაც იმ სიგრძე წვერი ჰქონია, რომ წვლზე ჰქონდა შემოვლებული და თავი კიდევ მიწას უწვდებოდა.

*

მართს იტალიურს გაზეთში შემდეგი ახირებულნი და, (რასაკვირველია, ჩვენს დროში ძნელად დასჯერებელია) ამბობენ: მიხედვით მათ

„საბჭოებში პირები ამბობენ, რომ ვითომც უკანასკნელი რომის პაპი პიუს მეცხრე სამი წელიწადია, რაც მოკვდა და იმის მოადგილედ კარდინალმა საიდუმლოთ ერთი იმის მსგავსი კაცმა ამოარჩიეს თავიანთი და რომის ტახტზე დასვეს.“

*

რუსულ გაზეთებში ორი შემდეგი ახირებული ამბავი არის დაბეჭდილი: მიხედვით მათ

„შიპკოსთან ბრძოლის დროს, ერთს სალდათს ზედ შუბლში მოხვდა ტყვია და იქვე წაიძვა. ჯერ ეველას მკვდარი ეგონა, რადგან გაუნძრევლად ედგა; მაგრამ ცოტა ხანს შემდეგ სიცოცხლის ნიშნები აღმოაჩნდა. ექიმებმა აიყვანეს, გაუსინჯეს იარა და აღმოჩნდა, რომ შუბლში მოხვედრილ ტყვიას, ძველი ვერ გაუტეხა, ტყვე ქვეშ შემოუვლია თავში და კეთსთან გამოსულა.“

მეორე შემთხვევა კიდევ უფრო საკვირველია: პლენფონთან ერთს სალდათს ერთს გვერდში გაუტეხა ტყვიამ და მეორეში გაეარდა. მაგრამ

რადგან ტანსამოსი გახრეტლილი არ ჰქონია, დაუწყეს ტყვიას ტეხვა და ნახეს, რომ ის საბაპირობებში ჩავარდნილიყო....

თვილისის სამაჰრანლო

(4-ს აბრილის სახსოვრად)

მრეწვის მადანზე, წინამძღვარების სახლებში, ავთამურებს მიიღებენ ყოველ დღე, კვირას გარდა, დღის 8 საათიდან დღის 10 საათამდინ.

მ. რ. შ. ა. ბ. ა. თ. ს. ექიმი მინკევიჩი — ხირურგიულ ავთამურებისათვის, ბარალევიჩი და ლისიცივი — შინაგანი ავთამურებისათვის.

ს. ა. მ. შ. ა. ბ. ა. თ. ს. ექიმი შვეი და მარკაროვი — შინაგანი ავთამურებისათვის, შამაშვეი — თვალის ექიმი.

მ. თ. შ. ა. ბ. ა. თ. ს. ექიმი ლისიცივი — შინაგანი ავთამურებისათვის, შინაგანი ავთამურებისათვის.

ს. უ. თ. შ. ა. ბ. ა. თ. ს. ექიმი შვეი — შინაგანი ავთამურებისათვის.

პ. ა. რ. ა. ს. კ. ე. ვ. ს. ექიმი ლისიცივი და ასატუროვი — შინაგანი ავთამურებისათვის და მინკევიჩი — ხირურგიულისთვის.

შ. ა. ბ. ა. თ. ს. ექიმი შვეი და მარკაროვი — შინაგანი ავთამურებისათვის, შინაგანი ავთამურებისათვის, შინაგანი ავთამურებისათვის და შინაგანი ავთამურებისათვის.

განსხვავებული

ბანოვის ქუჩაზე, იაგორ მირზოევის სახლებში გველე ახალი მოდის მაღაზია. მკერავ ქალის კაბებს, ტალმებს და შუბკებს, აგრეთვე ახალი მოდის დასახურავენსა და ჩასაცმელებს და საზოგადოთ ქალის ყოველ გვარ ტანსამოსს ხელ-ფასს ვიღებ სინდისიანათ. გაბრიელ თოროვანოვი

გამოვიდა ამ დღეებში

წესდება

სასჯელთაზადა რომელთაცა გადასჯებთან მოამიგებენი მსაჯულნი.

ქასსაციონი განაწინებითა და თამბაქიასა წესდებასა

ისყიდება თ. თ. ი. ლ. ი. ს. შ. ი. ტერ-ბრი ქუროვის წიგნის მაღაზიაში, შ. უ. თ. ა. ი. შ. ი. ტერ-ბრი ქუროვის აგენტთან და ს. ი. ლ. ა. ლ. შ. ი. უ. ნ. გამრეკელთან.

გაკვეთილები

რეტეულის და პრაქტიულის გუს-

ლალტერიისა

ანუ იტალიურისა, ბანკის, ფაბრიკის, სავაჭრო, კომისიურის და აგრეთვე სავაჭრო არითმეტიკისა.

ადრსი: ლაბორატორიის ქუჩა, ნამესტნიკის ბაღის პირ-და-პირ, პსაროვის სახლებში, № 14.

პატივი მაქვს გამოუცხადო თვილისის საზოგადოებას, რომ მე ვაკეთებ საუკეთესო შავსა და ფერად-ფერად

მელანს

და აგრეთვე ყვადი წაღებისა და ეკიპაჟების ბორბლებისათვის ისეთს

გაყს

რომ ყალი ვერ გაატანს. მართს ბოთლს მელანს ყვიდი, უბოთლოთ 50 კაპ, ბოთლიანათ 60 კაპ.

მსურველს შეუძლია ამ აღრესით მიმართოს: არწურის ქარავსლაში, № 85

სტეფან სუდალოვი

დაიბეჭდა და გამოვიდა

ოვის სივლა

და სხვა ლექსები. შასი ყველგან ერთი შაური. თქმული დავით ზივიშვილი-საგან.

რპ. მზბ.	დილა.	საღამ.	II კ.	III კ.	ბელგრადი	მ. კაპ	ბირჟა	მან. კაპ	გაზანდა	მან. კაპ
თვილისი	9 21	5 18			მ. ცი სიტყვა თვილისიდან:		პეტერბურგი, 2 ლინობ.		თვილისი, 7 ლინობ.	
მცხეთა	10 11	6 27	68	38	ქუთაისს, შოს	1	მთიი ქანეთი ღირს:		შვე. ფთ. ბანკისა, ფთ.	1 90
ბორი	11 58	9 43	2 40	1 23	ბორს, დუშეთს, სინდალს	50	ლონდონში 24 პენსი	78	შვეილი წითელი...	1 45
ხაშუტი	1 29	11 57	3 92	2 18	როსტოვს, მდესას, მდსკოვს	2	პარიჟში 250 ბანკი	81	ქერი ფუთი...	1 25
სურამი	1 44		4 42	2 46	პეტერბურგს, მარშავას	2	მსკონტი (სარგებლისუბი)	71	ბაზა მრეწვისა, ფუთი	8 20
ქვირილა	5 49		5 81	3 23	მსმალეთში, შვეიცარიაში	3	ბანკის ბილეთი 5%	94 50	— ამერიკისა, ფუთი	8 50
რიონი	6 47		6 75	3 75	იტალიაში და საფრანგეთში	3 50	მოგებიანი (პირველისგან)	207 25	ბაქტელი ბაზა ფთ.	9 50
ხაშურდრა	7 41		7 73	4 29	ინგლისში	3 75	მოგებიანი (მეორე სესხი)	202 50	მატული თუშური ფთ.	7
ან-სენაკი			8 57	4 76	უკრაინა		ბირაოს ფურტლები		— თრაქსიისა ფთ.	3 50
შოთი	9 40		9 75	5 42	ა) თვილისიდან: სამღვარ გრეთ, ქუთაისს, ტუსეთს — ყოველ დღე		თვილი სააზნ. ბანკისა		პბრეშუმი ნუსური სტ.	3
თბილისი	9 13				კვირას გარდა ზუგდ. ორშ. და სამშ.		ბერსონის ბანკის (5%)	85 25	ქონი, ფუთი	5 80
ან-სენაკი			1 18	6 66	მ. შურ. — პარასკ. და ორშ. დახვთს —		მოსკოვის (5%)	85 50	ქონის სწოთელი ფუთი	8
სამტრედია	1 16		2 6 1	1 14	სამშ. და შაბ. ბ) ქუთაისიდან:		ქუთაისიდან		სტეპონის სწოთელი ფთ.	12 54
რიონი	12 13		3 4 1	6 9	თვილისისა და შოთისაკენ — ყოველ		მდესის სავაჭრო ბანკის	177	ხორცი ძროხისა, ღებ	54
ქვირილა	1 18	ლაშე	3 98	2 21	დღე, კვირას გარდა. მ. შურგეთს —		შოთი-თვილი. რინ. ბის		— ცხრისა, ლიტრა	63
სურამი	5 12		1 10 5	3 3 2 96	ორშ. და პარასკე.		შავი ზღვის ცეცხ. გემების	527	სპირტი, გრადუსი	12
ხაშუტი	5 39		1 37 5	8 4 3 24	წიგნის გაგზავნა რუსეთში	კაპ	ქაქაზის და მერკურის.	225	შეკარი, ბროც. ფუთი	8 20
ბორი	7 5		4 8 7	3 6 4 9	და სამღვარ გარეთ.		პირველ საზღვევ. საზოგ.	745 50	— ფენილი ფუთი	7 20
მცხეთა	8 50		6 5 9	8 5 4	ლა წიგნის	4	პეტერბ. საზღვევ. საზაზ	235 50	ქვევ გრადალი, ფუთი	26
თვილისი	9 31		7 5 6 9	7 5 5 42	დაბეჭდილის (ხაჭი მისხალი)	8	მოსკოვის საზღვევ. საზაზ	268	შეთი ქვევუთისა-ფუთ.	12